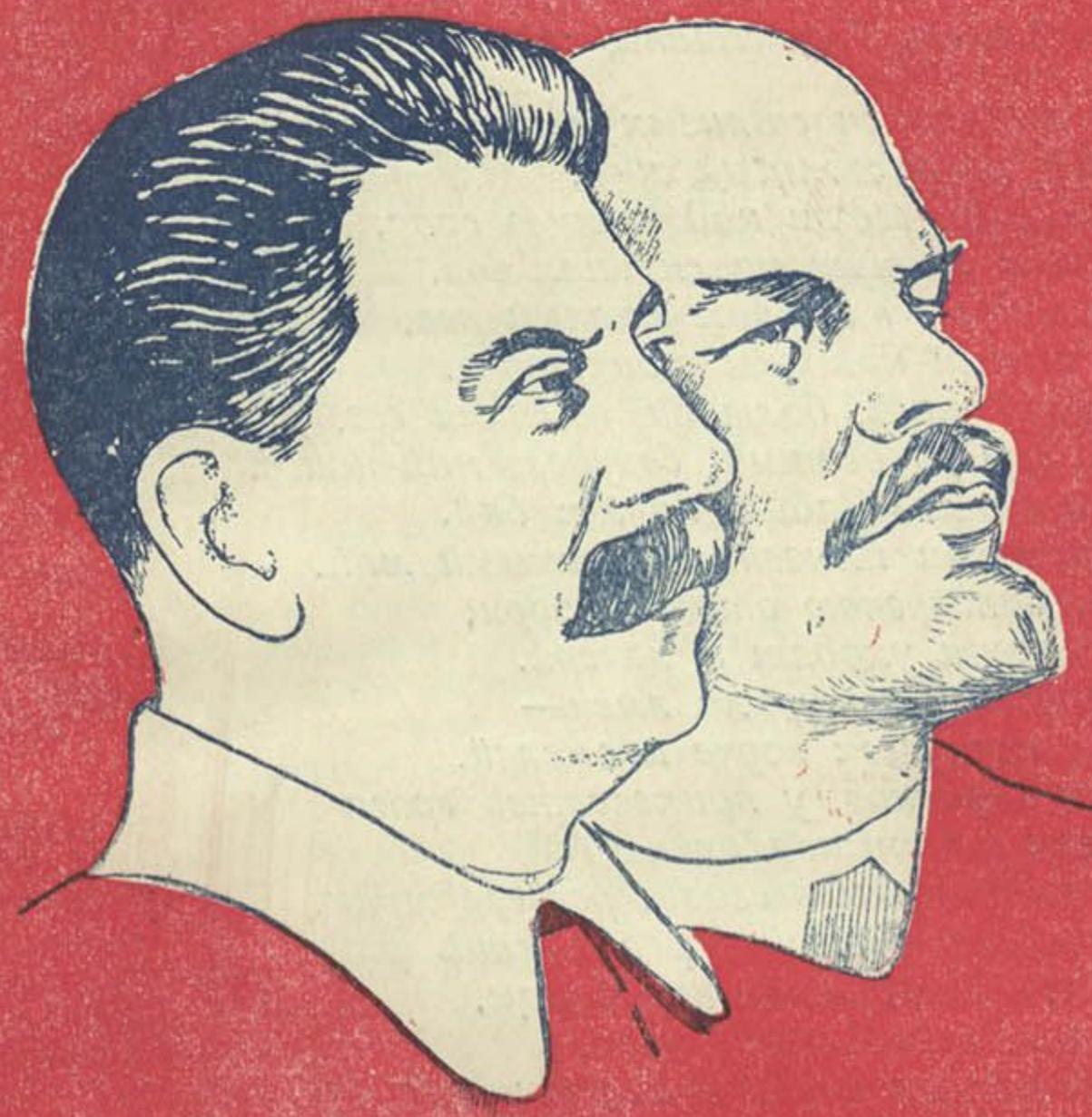

6
Пролетарії єсіх краін, еднайцеся!

+
НК НЕМІТ ГАЛАТА
БССР
получено 4/1/1927

ОБРАЗЕЦ
КОЛЛЕКЦІОННИЙ
ДЕМОНСТРАЦІЯ

1
МАЯ

РАБОТНІЦА І КАЛГАСНІЦА БЕЛАРУСІ. № 8.

ПЕРВОЕ МАЯ

Джамбул—

народный певец Казахстана, орденоносец

Опять струится музыка счастливых птичьих стай.
 Поет, сияя росами, звонкоголосый май.
 Ручьи, звеня свирелями, ведут над степью спор,
 И юные подснежники цветут на склонах гор.
 Гурты овечьи движутся, в стадах веселый рев,
 Колхозы в степи вывели колонны тракторов.
 Идет в стране невидимый, большой весенний сев,
 Под звоны струн, под радостный, безудержный напев.
 Мы кровопийц повыгнали. Забыт навеки бай.
 Над бийскими могилами плывет счастливый май.
 На страх врагам, батырскою отвагою горя,
 Отряды Красной армии уходят в лагеря.
 Мы скорпионов вывели и выкурили змей—
 Разведка наша славная всех зорче и смелей.
 У черных вражьих выродков, у прихвостней врага
 Отрублена кровавая шпионская рука.
 Страна моя! Восходишь ты звездой, рассеяв мрак.
 Горит над всей вселеною твой первомайский флаг.
 К тебе сердцами тянутся испанские бойцы,
 Австрийские рабочие, китайские борцы.
 Смотрите! Разрастается страна, как пышный сад.
 Цветы в саду качаются, и радуги горят.
 И соловей над розою пурпурною поет,
 И всем нам улыбается Великий Садовод.
 Он нерушимой дружбою народы все связал,
 Дал силу обессиленным, печальным—радость дал,
 Страдающих от холода, как солнце, обогрел,
 В шелка, в атласы, в бархаты всю бедноту одел.
 Страна многоязычная, могучая страна
 Веселья, счастья, гордости и радости полна.
 Прислушайтесь! Пикующими песнями звения
 Москва краснознаменная, гранитный Ленинград,
 Алма-Ата, украшенная зеленью садов,
 И вся семья сверкающих советских городов.
 Гремит в стране торжественный и величавый хор
 От снежной шири Арктики и до Цянь-Шаньских гор,
 От изумрудной Грузии—до сопок и полян,
 С которых виден сказочный Великий океан.
 Нам солнце первомайское струит свои лучи,
 И песни наши звонкие, как солнце, горячи.
 Мощна, как океанская певучая волна,
 Привет родному Сталину грохочет вся страна!

СВЯТА ВЯСНЫ ЧАЛАВЕЦТВА

У пяцідзесяты раз святкуюць працоўныя ўсяго свету 1-е мая, свята брацкай салідарнасці працоўных. Бліскучымі сусветна-гістарычнымі перамогамі сустракае вялікі совецкі народ гэты цудоўны дзень. Яму ёсьць чым ганарыцца, ёсьць што паказаць.

Ад ледзяных прастораў Арктыкі да гарачых пяскоў Туркменіі, ад Балтыкі да Ціхага акіяна працягнулася наша дзяржава. Няма ў свеце такіх багаццяў, якіх нельга было-б знайсці ў нетрах нашай зямлі. Усе яны вякамі ляжалі пад спудамі і чакалі, калі прыдзе сапраўдны гаспадар—працоўны народ, каб узбудзіць прыроду, заклікаць яе на службу чалавеку.

І гэты гаспадар прышоў, прышоў праз годы цяжкага падполля, турмы і катаргі, праз баявыя забастоўкі, рэвалюцыйныя маёўкі, праз пажарышчы сусветнай вайны, сакрушальныя схваткі з белагвардзейцамі і інтэрвентамі. Совецкі народ стаў поўнапраўным гаспадаром усіх незлічоных багаццяў, стаў гаспадаром жыцця.

Дваццаць адзін год нястомнай барацьбы, герайчай творчай працы ператварылі нашу радзіму з жабрацкай, адсталай у перадавую індустрыйную дзяржаву, у дзяржаву соцыялістычную.

Сэрца кожнага совецкага грамадзяніна ў дзень вялікага пролетарскага свята напаўняеца радасцю, напаўняеца бязмежнай любоўю да сваёй цудоўнай радзімы, да партыі Леніна—Сталіна, да мудрэйшага з людзей—правадыра ўсіх працоўных таварыша Сталіна, які вядзе нас ад адной перамогі да другой.

У гэтай любvi да радзімы, да партыі, да вялікага Сталіна—крыніца герайзма совецкіх людзей, здзiўляючых свет герайчнымі пералётамі, выдатнымі ўзорамі работы на прадпрыемствах і соцыялістычных палах, велізарнымі дасягненнямі ў галіне развіцця навукі і культуры, у абароне совецкіх граніц і ўмацаванні абароназдольнасці краіны.

Мудрая палітыка Ленінска-Сталінскага ЦК забяспечыла магутны росквіт народнай гаспадаркі, культуры, навукі ўсіх нацыянальных рэспублік. Адварожасці паміж народамі, якая знарок распальвалася царскім урадам на працягу доўгіх год не засталася і следу.

Совецкі Саюз—эта цудоўнае сузор'е 11 роўнапраўных нацыянальных рэспублік, і адной з зорак у ім з'яўляеца наша ордэнансная совецкая Беларусь.

У гэтым годзе совецкі народ святкуе 1-е мая асабліва радасна. Нядаўна адбыўся XVIII партыйны з'езд, які намеціў шляхі пераходу ад соцыялізма да комунізма. Даклад таварыша Сталіна і рапшенні з'езда выклікалі нячуваны ўздым сярод працоўных, выклікалі новы прыліў творчага энтузіязма.

Шырока разгарнулася па краіне хвала соцыялістычнага спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі. Па Беларусі, як і па ўсёй краіне, таксама разгарнуўся гэты выдатны рух. Прадпрыемствы, цэхі, брыгады ўключылоцца ў соцспаборніцтва, бяруць канкрэтныя абавязацельствы. Асабліва горача адгукнулася на заклік калектыва завода «Красны пролетарый» жанчыны і да свята 1-га мая прыходзяць ужо з немалымі поспехамі.

Так на станцыі Полацк арганізавалася адзіная жаночая змена з 16 чалавек. Узначальваюць гэтую

змену вагонны дыспетчар-комсамолка Быхавец і старши аглядчык вагонаў Гумоўская. Ужо ў першыя дні работы змена паказала выключныя ўзоры ў работе: агляд вагонаў вытвараюць за 15 мінут замест нормы ў 35 мінут. Слесары Кірылава, Гаўрылава, Зубарэвіч і іншыя змяняюць калёсную пару ў гужаных тармазных вагонах за 25 мінут, пры норме ў 2 гадзіны 10 мінут. На змену буksesны затрачваюць 15 мінут, замест нормы ў 1 гадзіну.

Знатная ткачыха Аршанская ільнокамбіната, Глушанкова, перайшла з абслугоўвання 6 станкоў на абслугоўванне 8. Жаночая брыгада Якушэвіч (карамельны цэх Менскай фабрыкі «Комунарка») абавязалася выконваць план на 130 процентаў і сваё абавязацельства ўжо выконвае.

Трактарыстка Жук Рудакоўская МТС, Хойніцкага раёна, штодзённа выпрацоўвае паўтары нормы.

Такіх брыгад, змен, паасобных стаханавак вельмі многа. Усе яны ахоплены адзінм жаданнем—як мага лепш працаваць, прынесці як мага больш карысці сваёй радзіме.

Працоўныя совецкай краіны поўны пачуццяў гарачага патрыятызма, яны поўны нянявісці да ўсіх ворагаў народа, да трацкісцка-бухарынскіх і буржуазна-нацыяналістычных псоў фашызма. Кожны патрыёт нашай краіны павінен заўсёды памятаць і ўсімі сіламі ажыццяўляць указанне таварыша Сталіна аб узмацненні рэвалюцыйнай пільнасці. СССР—адзінай ў свеце краіна, дзе рабочыя і сяляне трymаюць уладу ў сваіх руках. І пакуль наша краіна застаецца ў капіталістычным акружэнні мы не маем права ні на адну мінуту паслабляць сваю пільнасць.

У гэтым годзе святкаванне 1-га мая адбываецца ў abstanoўцы пачаўшайся ўжо другой сусветнай імперыялістычнай вайны, калі раз'юшаны, абнаглеўшы фашызм утварае адзін захопніцкі акт за другім.

Руکі фашысцкай Італіі і Германіі абаграны крыўёю герайчнага іспанскага народа. Германія захапіла Аўстрыю, Чэхаславакію і рыхтуе напад на іншыя краіны. Італія захапіла Албінію і Албанію, прычым, як відаць, не мае намеру на гэтым спыніцца. Японія ўварвалася ў мірны Кітай і вядзе апушташальную вайну.

Азвярэўшы фашызм шляхам нечуванага тэрора хоча задушыць рэвалюцыйны рух. Гітлер ператварыў Германію ў турму, у засценак. Але працоўныя ўзнімаюцца на барацьбу—расце антыфашысцкі рух у Германіі. Са зброяй у руках абараняе кітайскі народ сваю незалежнасць.

Блізак час, калі працоўныя капіталістычных краін, па прыкладу працоўных Совецкага Саюза, скінуць з сябе ярмо капіталізма.

Фашысты імкніцца справацьраваць, уцягнуць Совецкі Саюз у вайну. Але няхай памятаюць яны, што совецкаму народу ёсьць што абараніць, ёсьць чым абараніць, ёсьць каму абараніць. У тэтым упэўніліся японскія самураі ля возера Хасан.

Смела і ўпэўнена глядзіць уперад вялікі Совецкі Саюз і да яго, як да сонца цягнуцца погляды прыгнечаных ўсяго свету.

Няхай жыве 1-е мая—баявы агляд рэвалюцыйных сіл міжнароднага пролетарыата!

БНБ 663
1953

Нас слыхай СТАЛИН

Я щасліва, што мяне паслалі ў складзе дэлегацыі вітаць XVIII з'езд большэвікоў. Яшчэ больш я ганаруся тым, што мне было даручана выступаць ад імя працоўных БССР у Крэмлі перад лепшымі сынамі нашай краіны, перад Ленінска-Сталінскім Цэнтральным Камітэтам, перад горача любімым намі Сталіным.

Радаснае хваляванне, якое ахапіла мяне, калі т. Панамарэнка сказаў, што з'езд буду вітаць я, не пакідае мяне і сёння.

З пачуццём вялікай адказнасці пачала я рыхтавацца да гэтага выступлення. Надзвычайную чуласць і ўвагу праяўлялі да мяне ўсе насы дэлегаты. Кожны паасобку і ўсе разам перажывалі, хваляваліся разам са мной, жадаючы сваёй парадай дапамагчы зрабіць маё выступленне найлепшым.

Вось гэта таварыская, дружанская падтрымка ўсяго калектыва дала мне моц, упэўненасць і жаданне найлепш выкананіе данае даручэнне. Вось чаму, калі таварыши Сталін і Варашылаў звярнуліся да мяне, каб прывітанне я гаварыла па-беларуску, я адразу ж раптам знайшла ў сабе ўпэўненасць, каб працягваць гаварыць па-беларуску, не гле-дзячы на тое, што падрыхтавалася гаварыць на рускай мове.

З'езд вельмі цёпла сустрэў нашу дэлегацыю. Доўга не змаўкалі воклічы ў гонар таварыша Сталіна. Гэта была дэманстрацыя адной велізарнай многанациональнай дружнай сям'і, моцнай адной агульнай воляй, адным агульным жаданнем, адной агульнай мэтай—жыць і працаўаць на блага народа, на блага пабудовы комунізма. З'езд вельмі ўважліва слухаў усё выступленне, а тое, што гаварылася аб перадавіках нашай сельскай гаспадаркі, наших стаханаўцах, аб іх рэкордным перавыкананні праграммы, з'езд і асабіста таварыш Сталін віталі асабліва горача.

Цяжка перадаць усе думкі, усё тое щаслівае хваляванне, якія ахапілі мяне і ўсіх нас ад сазнання, што мы знаходзімся ў Крэмлі, што з Крэмлёўскіх вы-

шынь, азароных рубінавымі зоркамі комунізма, мы бачым радасны, цудоўны сёнешні дзень нашай краіны, бачым яе лепшых сыноў, бачым і чуем таварыша Сталіна—сцяг светлага і радаснага жыцця.

Маё праўбыванне ў Крэмлі, гонар вітаць гістарычны XVIII з'езд, Ленінска-Сталінскі Цэнтральны Камітэт, роднага любімага Сталіна—на ўсё жыццё застануцца ў памяці. Гэта дае мне яшчэ больш сілы, яшчэ больш натхненне на лепшае выкананне пастаўленых перада мной задач у справе развіцця мастацтва ў БССР на карысць народа, разам з народам.

Няхай жыве лепшы натхніцель ўсіх перамог—мудры настаўнік і друг таварыш Сталін!

Л. П. Александроўская—народная артыстка БССР.

ХВАЛЮЮЧАЯ СУСТРЭЧА

Няма большага шчасця, большай радасці чым тая, якую перажылі мы ў час XVIII з'езда партыі. Мы былі ў ліку дэлегацыі, якія ад імя беларускага народа віталі з'езд. Цяжка ўяўіць сабе хваляванне, уздым, які мы адчувалі. Усю дарогу да Масквы мы думалі, гаварылі толькі аб гэтым, але тое, што мы ўбачылі

і адчулу ў той час, калі прышлі ў зал пасяджэнняў з'езда, непараўнальная ні з чым. Гэтых пачуццяў нельга выказаць словамі, ніякіх слоў тут не хапае.

У гэтай сустрэчы мы адчулу ўсю велізарную любоў партыі да нашага народа. Яна так усхватывала нас, што ў многіх на вачах былі слёзы.

Па меры таго, як набліжаліся мы да прэзідзіума, гэтае хваляванне яшчэ больш узрастала—мы падыходзілі да таго месца, дзе сядзеў лепшы, мудрэйшы з людзей—любімы наш правадыр Іосіф Вісарыёнавіч Сталін.

Ён вітаў нас, ён аплодыраваў нам, мы бачылі зусім блізка яго твар з прыветнай усмешкай, такі знаёмы ўсім працоўным, такі блізкі і любімы, мы чулі яго голос.

Хіба можа быць радасць большая за гэту? Хіба можа быць шчасце большае за гэта? Гэта велізарнейшая падзея ў жыцці кожнага з нас натхнене на яшчэ лепшую, на яшчэ больш адданую работу на карысць нашай цудоўнай радзімы, дзе так радасна, так хороша жыць.

Соня Рачок—дэпутат Вярхоўнага Совета СССР.

Соня Міклашэўская—дэпутат Вярхоўнага Совета БССР.

Хатнія гаспадыні—жонкі работнікі Жлобінскага аддзялення чыгункі за вывучэннем даклада таварыша Сталіна на XVIII з'ездзе партыі. Заняткамі кіруе А. І. Нікіціна.
Фота А. Р. Шаевіча (Фотахроніка БЕЛТА).

ДЗЯРЖАЎНЫЙ ДЗЕЯЧ

У 1919 годзе, калі маладая совецкая рэспубліка толькі яшчэ становілася на ногі, вялікі геній чалавечства Владзімір Ільіч Ленін на чацвертай Маскоўскай агульнагарадской беспартыйнай канферэнцыі работніц сказаў: «...Пачатая Совецкая уладай справа можа быць дзвінuta ўперад толькі тады, калі замест соценя жанчын па ўсёй Расіі ў ім прымуць узел мільёны і мільёны жанчын». Мы зараз жывем у такі час, калі гэтыея словаў Ільіча выдатна ператвараюцца ў жыццё, калі тысячи жанчын, выхаваныя вялікай комуністычнай партыяй становяцца выдатнымі дзяржаўнымі дзеячамі. Анна Іосіфаўна Акулёнак—адна з такіх славных выхаванак партыі Леніна—Сталіна.

...—У Магілёве адчынілася новая швейная фабрыка. Прыязджай, устроішся,—пісаў дзеячъ год таму назад брат чырвонаармеец, вясковай дзяўчыне Ане Акулёнак. Нядоўгімі былі зборы Ане. Яна сабрала свае рэчы, развіталася з роднай вёскай і паехала.

З першых-ж а дзён майстры зауважылі, што дзяўчына з вялікай ахвотай узялася за работу. Аня доўга не хацела аставацца падсобніцай. Яна папрасілася ў ленту і праз кароткі час стала кваліфікованай работніцай.

Фабрыка, работа захапіла тварыш Акулёнак. І тут яна асабліва адчула неабходнасць вучыцца. Аставацца няпісьменнай было сорамна. І Аня стала акурата наведваць школу. На працягу некаторага часу яна стала ўцягвацца і ў грамадскую работу. Колькі радасці даставіла заметка ў насценнай газете, дзе адзначалася яе добрая работа, як зборшчыцы членскіх узносаў. Гэта была першая грамадская нагрузкa! Пазней тав. Акулёнак ужо стала вялікай актыўісткай на фабрыцы і адной з лепшых яе стаханавак.

... Анна Іосіфаўна расказвае аб незабытых днях, якія яна перажыла ў часе выбараў у Вярхоўны Совет БССР, а б днях, калі па Ленінскай выбарчай акрузе горада Магілёва яе кандыдатура была выстаўлена для балатыроўкі ў дэпутаты Вярхоўнага

Совета.—Ці-ж „калі-небудзь“ абы гэтым магла думаць, што іменна на маю долю выпадзе такое вялікае шчасце—быць народным выбраннікам? І яшчэ цяпер, праз год пасля гэтых памятных дзён, калі яна абы гэтым гаворыць, блакітныя очы Ане напаўняюцца слязмі радаснага хвалявання.

У ліпені мінулага года Першая Сесія Вярхоўнага Совета БССР абрала тав. Акулёнак членам Прэзідіума Вярхоўнага Совета БССР. Рознастойна і цікава дэпутацкая дзейнасць Анны Іосіфаўны. Са сваімі выбаршчыкамі яна мае пастаянную сувязь. Многія прыходзяць да яе, пішуць па розным пытанням, бывае яна і ў іх.

Многа паступае заяў ад выбаршчыкаў па кватэрным пытанням. Тав. Акулёнак не адносіцца да іх фармальна, не перасылае іх механічна ў Горжылкіраўніцтва і не забывае абы іх лёсе. Там, дзе ёсьць неабходнасць яна дабіваецца, настойвае. Так з яе актыўнай дапамогай кватэру атрымаў выбаршчык Шчупакоў, работніца Брутман, аблінілі кватэру настаўніцы Калашнікавай.

Не толькі да сваіх выбаршчыкаў праяўляе чуласць тав. Акулёнак. Яна ўважліва да кожнага чалавека, які зварачваецца да яе па любому пытанню. Нядоўна меў месца такі факт. Анна Іосіфаўна зайшла ў бальніцу да хворых работніц Маскалёвой і Чэрняк. Пацікаўлася яна і другімі хворымі ў палаце. Адна жанчына расказала ёй, што ідучы ў горад з калгаса папала пад машыну і разбілася. Яе даставілі ў бальніцу, а вось да дому абы гэтым ніхто і не паведаміў, хоць не раз прасіла яна абы гэтым работнікаў бальніцы. Тав. Акулёнак адразу напісала пісьмо ў калгас, да сваякоў абы здарыўшымся і праз некалькі дзён да яе на кватэру прышла дачка гэтай калгасніцы, каб горача падзякаўаць за паведамленне аб маці, якую яны ўжо лічылі загінуўшай.

Тав. Акулёнак працуе інструктарам стаханаўскіх метадаў работы на швейнай фабрыцы імені Валадарскага. Увесь свой вопыт

яна перадае маладым работнікам і дабіваецца, каб фабрыка стала суцэльна стаханаўскай. Сардэчна дружба Анны Іосіфаўны з работніцамі. Яны дзеляцца з ёй усімі сваімі радасцямі, усімі сваімі клопатамі.

У студзені гэтага года тав. Акулёнак прынята ў члены комуністычнай партыі (большэвікоў). Яна цяпер ўзмоцнена працуе над павышэннем свайго ідэйнага ўзроўню. Вучыцца з спецыяльна вылучаным для яе выкладчыкам па агульнаадукаванным дысцыплінам, самастойна вывучае «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)».

Ва ўсёй сваёй работе, ва ўсім сваім жыцці Анна Іосіфаўна Акулёнак стараецца быць дзяржаўным дзеячом ленінска-сталінскага тыпу, стараецца апраўдаць вялікае давер'е совецкага народа.

Шыфрина.

Магілёў.

Дачка рабочага, работніца з 16-гадовым вытворчым стажам на заводах Масквы і Ленінграда М. Н. Малініна у 1929 годзе была абрана народным суддзей, потым членам Маскоўскага гарадскога суда; з жніўня 1938 года т. Малініна працуе членам Вярхоўнага суда СССР.

На здымку: М. Н. Малініна.
Фота Б. Дарафеева (Фотахроніка ТАСС).

Въшэй сцяг соцыялісцкага спаборніцтва

ЗАМАЦУЕМ РЭЗУЛЬТАТЫ СПАБОРНІЦТВА

7 красавіка на гарадскім злёце стаханаўцаў наш калектыв кандзіцерскай фабрыкі «Х Октябр» атрымаў пераходны сцяг гаркома КП(б)Б і горсовета за выкананне абавязацельстваў, узятых

Стаханаўка Алехновіч.

к XVIII партыйнаму з'езду. Аграмадны ўздым адчуваўся на фабрыцы ў часе прадз'ездаўскага спаборніцтва і гэты ўздым яшчэ больш адчуваецца цяпер, калі наш калектыв вывучае рашэнні XVIII з'езда, які паставіў перад працоўнымі Совецкага Саюза гістарычную задачу—перарагнаць у эканамічных адносінах перадавыя капіталістычныя краіны.

План першага квартала мы выканалі на 123,2 процента.

У соўгасе паўднёвых культур (Адлер, Краснадарскі край) прыбылі на практику студэнты Сухумскага субтропічнага тэхнікума.

На здымку: Студэнтка Шура Васільчэнка каля квітнеючай магноліі.
(Саюзфото).

Добрых рэзультатаў мы дабіліся і па якасных паказчыках. На многа вырасла колькасць стаханаўцаў на фабрыцы, пры чым мякка-шакаладны цэх з'яўляецца суцэльнай стаханаўскім. Ён выкананы квартальны план да 10 сакавіка.

Заклік Маскоўскага завода «Красны пролетарий» аб уключенні ў спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі, падхоплен усім нашым калектывам. Мы абавязаліся к 26 мая выканань поўгадовы план, а к дню святкавання дваццаць другой гадавіны Кастрычніцкай рэвалюцыі—выканань гадавы план.

Наша фабрыка рэканструіравана. Выпуск прадукцыі ў параўнанні з мінулымі годамі на многа павялічыўся. Разам з фабрыкай раслі і яе людзі—стойкія большэвікі—партыйныя і беспартыйныя, якія змагаюцца за выкананне задач, паставленых партыяй і ўрадам. Мы ганарымся тым, што сярод узнагарожаных граматамі Вярхоўнага Совета БССР ёсьць начальнік шакаладнага цэха т. Тылін і майстар завёртачнага цэха Рыва Кроль. Лепшыя нашы стаханаўкі тт. Белянка, Алехновіч, Гелясава, Нэйдліна, Рудэнка і рад других выконваюць новыя нормы на 200 процентаў.

На фабрыцы выраслі і добрыя кіраунікі. Сара Каган—начальнік карамельнага цэха—10 год назад прышла да нас падсобнай ра-

ботніцай. Былая работніца Маня Фэрдэр выбрана сакратаром парткома. Былая ўборшчыца Ксения Егорава працуе намеснікам дырэктара. Начальнік дражэйнага цэха Юдзіна працуе на

Стаханаўка т. Жэлезняк.

фабрыцы 11 год, спачатку была чорнарабочай. Можна назваць яшчэ многіх работніц, якія выраслі на фабрыцы і сталі грамадскім дзеячамі.

Усе дасягнутыя поспехі мы абавязковая замацуем і будзем змагацца за выкананне планаў трэцяй пяцігодкі ў перадавых радах соцыялістычнай прамысловасці.

Цемнова—
дырэктар фабрыкі.
г. Магілёў.

УЗНАГАРОДА АБАВЯЗВАЕ

Працуючы звенявой калгаса імені Фрунзе я паставіла сваёй асноўнай задачай дабіцца вялікага сталінскага ўраджаю. Маё звяно ўжо ў поўнай гатоўнасці да веснавой сяўбы. Я сабрала 8 цэнтнераў попелу, 13 цэнтнераў курынага памёту. Вывезлі на ўчастак 40 тон торфу. Наш калгас забяспечан мінеральным угнаеннем.

У мінулым годзе я са сваім звяном атрымала з аднаго гектара ільнонасення 8,75 цэнтнера, ільновалакна—8 цэнтнераў. За маю адданую работу партыя і ўрад узнагародзілі мяне медал-

лю «За трудовую доблесть». Гэта ўзнагарода абавязвае мяне працаваць яшчэ лепш.

Я са сваім звяном уключылася ў соцыялістычнае спаборніцтва і ўзялі на сябе наступныя абавязкі: У гэтым годзе з 2 гектараў даць дзяржаве ільнонасення 30 цэнтнераў, ільновалакна—18 цэнтнераў. З аднаго гектара 17 цэнтнераў бульбы, 15 цэнтнераў зернавых. Маё звяно свае абавязацельства выканаве з тонарам.

Александра Осіпаўна Хамякова—звенявая калгаса ім. Фрунзе, Рэчыцкага раёна.

імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі

ПЕРАДАВІКІ КАМБІНАТА

За некалькі кілометраў ад горада Орши горда ўзвышаюцца карпусы буйнага ільнянога камбіната саюзнага значэння. Тут, у цехах, працуе каля 2.000 жанчын.

Усяму раёну вядома работа лепшых стаханавак камбіната Глушанковай, Варанецкай, Максімавай, Кунцэвіч і другіх.

Член Ленінскага комсамола ткачыха Варанецкая Лена першай пачала працаваць на двух станках. Затым, асвоіўшы добра тэхніку работы, яна першай перайшла на абслугоўванне чатырох станкоў, дабіўшыся пры гэтым высокай прадукцыйнасці працы—170 проц. нормы.

У дні гістарычнага XVIII з'езда партыі Варанецкая і яе падругі Кузняцова, Загорская, Шэлепені перайшлі з чатырох станкоў на абслугоўванне 6. Зараз т. Варанецкая рыхтуеца да работы на 8 станках. Пасля работы Лена, як і дзесяткі других стаханавак, наведвае стаханаўскую школу.

Брыгадзір комсамольска-маладзёжнай змены ватэрнага цэха В. Рыжык—энергічны, чулы кіраунік і таварыш. У яе брыгадзе маладыя энтузіясткі-стаханаўкі т. Гатоўкіна, Брублейская, Рабчонак, Пяткевіч, Шышкова і другія. Яны сістэматычна перавыконваюць нормы выпрацоўкі пры высокай якасці работы.

У рэзультате шырока разгорнутага прадз'ездаўскага спаборніцтва камбінат датэрмінова выканалі вытворчую праграму першага квартала. Прадзільная фабрика выканала квартальны план 19 сакавіка, ткацкая—25. Ткацкі цэх даў у гонар з'езда звыш плана 113,5 тысячи метраў тканіны. Датэрмінова на 103 проц. выканала план і часальная фабрика.

Зараз на камбінаце шырока разгорнута соцыялістычнае спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі. Стаханаўцы і стаханаўцы ўзялі абавязательства—да міжнароднага пролетарскага свята 1 мая даць краіне 25 тысяч метраў тканіны звыш павялічанага плана, а за ёсё першае паўгоддзе звыш плана выпусціць 150 тысяч метраў,

прычым выпускаць прадукцыю лепшага гатунка. Праграму 1939 года фабрыка абавязалася закончыць да 12 снежня.

На камбінаце добра пастаўлена абаронная работа, і вялікі ўздел у ёй прымаюць жанчыны. Так т. Радзіцелева падрыхтавала 92 жанчын да здачи норм на значкі ГСА і ППХА.

У гуртках мастацкай самадзейнасці і ў грамадскіх арганізацыях стаханаўкі камбіната,

жонкі ІТР і стаханаўцы прымаюць самы актыўны ўздел.

Вялікую работу па выхаванню кадраў, узбраенню іх складанай тэхнікай апрацоўкі ільну працэсіць дэпутат Вярхоўнага Совета БССР, малады інжынер-тэхнолаг М. А. Сцяпанава.

Радасна і шчасліва сустракаюць вялікае пролетарскае свята 1 мая жанчыны буйнейшага ў раёне прадпрыемства—ільнокамбіната. М. Аршанскі, гор. Орша.

Абавязацельства выканаем

Карамельны цэх з'яўляецца стаханаўскім і вось ужо каля года трymae переходны сцяг фабрыкі, а наша брыгада не з апошніх у цэху. Мы ўвесі час перавыконваем вытворчыя заданні. У брыгадзе 7 чалавек. Гэта ўсё маладыя дзяўчата, якія добра асвоілі працэс работы. Кожная з іх ведае сваё месца, свае абавязкі. У нас і заработка добры. Я, напрыклад, зарабляю да 700, а часам і больш, рублёў у месяц.

Мы сустрэлі XVIII з'езд ВКП(б) добрымі поспехамі: узя-

лі на сябе абавязацельства выканаць план на 120 проц., а выканалі на 150.

Брыгада наша ўключылася ў спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі і ўзяла на сябе абавязацельства выконваць вытворчую праграму не менш, чым на 130 процентаў.

Я ўпэўнена, што брыгада свае абавязацельства выканае з горнарам.

А. В. Якушэвіч—
брыйадзір карамельнага цэха.
Менск, фабрыка «Комунарка».

На здымку: Жаночая комсамольская чыгуначная брыгада 7 дыстанцыі станцыі Калінкавічы Беларускай чыгункі (злева направа) В. С. Харлан, П. С. Кенцік і Е. Г. Баярчук, якая выконвае нормы на 225 проц.

Фота Б. М. Хеніна (Фотафоніка БЕЛТА).

„ТАКІХ ЖАНЧЫН НЕ БЫВАЛА

Узнагароджаная ОРДЭНАМ ЛЕНІНА

На праўленні калгаса абмяркоўвалася пытанне аб уздыму ўраджайнасці ільну. Лепшыя калгаснікі, калгасніцы, якія прысутнічалі там, распрацоўвалі канкрэтныя мерапрыемствы па заваяванню высокага Сталінскага ўраджаю.

— Я абавязваюся—сказала ў сваім выступленні калгасніца ўдарніца Ганна Кондзераўа,—арганізаваць стаханаўскую звязо з пяці лепшых калгасніц і дабіцца з аднаго гектара 10 цэнтнераў высокаякаснага ільновалакна.

Ініцыятар стаханаўскага руху ў калгасе т. Кондзераўа дабілася ў мінулым годзе сапраўды небывалага ўраджаю ільну. З плошчы ў адзін гектар яе звязо атрымала 13 цэнтнераў ільновалакна і 6,62 цэнтнера ільнонасення. Па прыкладу т. Кондзераўай арганізавалася ў калгасе яшчэ 4 стаханаўскіх звяза.

Як-же звязо Кондзераўай дабілася такіх поспехаў? Лён яны сеялі на канюшынішчы. Апрацоўку глебы правялі, строга захоўваючы ўсе правілы агратэхнікі. Увосень глеба была ўзарана глыбінёй на 18 сантиметраў. Вясной баранавалі глебу, перад гэтым унеслі на гектар 7 цэнтнераў попелу, 5 цэнтнераў суперфасфату і 1 цэнтнер калійнай солі. Праз 5—6 дзён дадаткова ўнеслі 2 цэнтнеры аміачнай салітры. Услед за культивацией было зроблена баранаванне ў два сляды, пры гэтым унеслі ў глебу 90 кілограмаў аміачнай салітры і два цэнтнеры суперфасфату.

Перад пасевам было праведзена выраўніванне глебы. Пасля ўсіх падрыхтоўчых работ да сяўбы лён на ўчастку Кондзераўай быў пасеян за адзін дзень. Упартая стаханаўская праца звяза т. Кондзераўай адразу стала бачна. У першыя 5—6 дзён лён у суткі вырасталі на 5—7 сантиметраў. Як толькі з'явілася пустазелле, звязо адразу ж узялося за першую працполку. Пасля гэтага зрабілі падкормку. Зусім знішчылі пустазелле пасля другой працполкі. Для падтрымання сяялоў ільну Кондзераўа са

свайм звязом расстаўлялі колышкі і перамотвалі паміж іх шпагат.

Лён стаў паспываць. Звязо ўзялося церабіць яго выбаражным парадкам. Спачатку лён выбіралі большы, а потым—меншы. У выніку звязо дабілася поўнай адсартыроўкі ільну на полі. Сушылі лён на шпагаце, які быў расцягнут на колышках. Не адкладаючы часу, праз трох дні пасля сушкі зрабілі аблакот на машыне «Эдзі». Такім чынам было адабрана саме лепшае ільнонасенне.

Каб забяспечыць высокую якасць ільновалакна патрабавалася своечасова разаслаць і ўбраць ільнотрасту са сцелішч. І гэту задачу звенявая Кондзераўа выканала на «выдатна». На ільнозавод трасту прынялі нумарам 1,75—2.

Партыя і ўрад, за свядомую, адданую працу ў калгаснай гаспадарцы, узнагародзілі Ганну Кондзераўу ордэнам Леніна.

— Высокая узнагарода абавязвае мяне,—кажа тав. Кондзераўа,—працеваць яшчэ лепш.

У гэтым годзе яна абавязваецца атрымаць з гектара 14

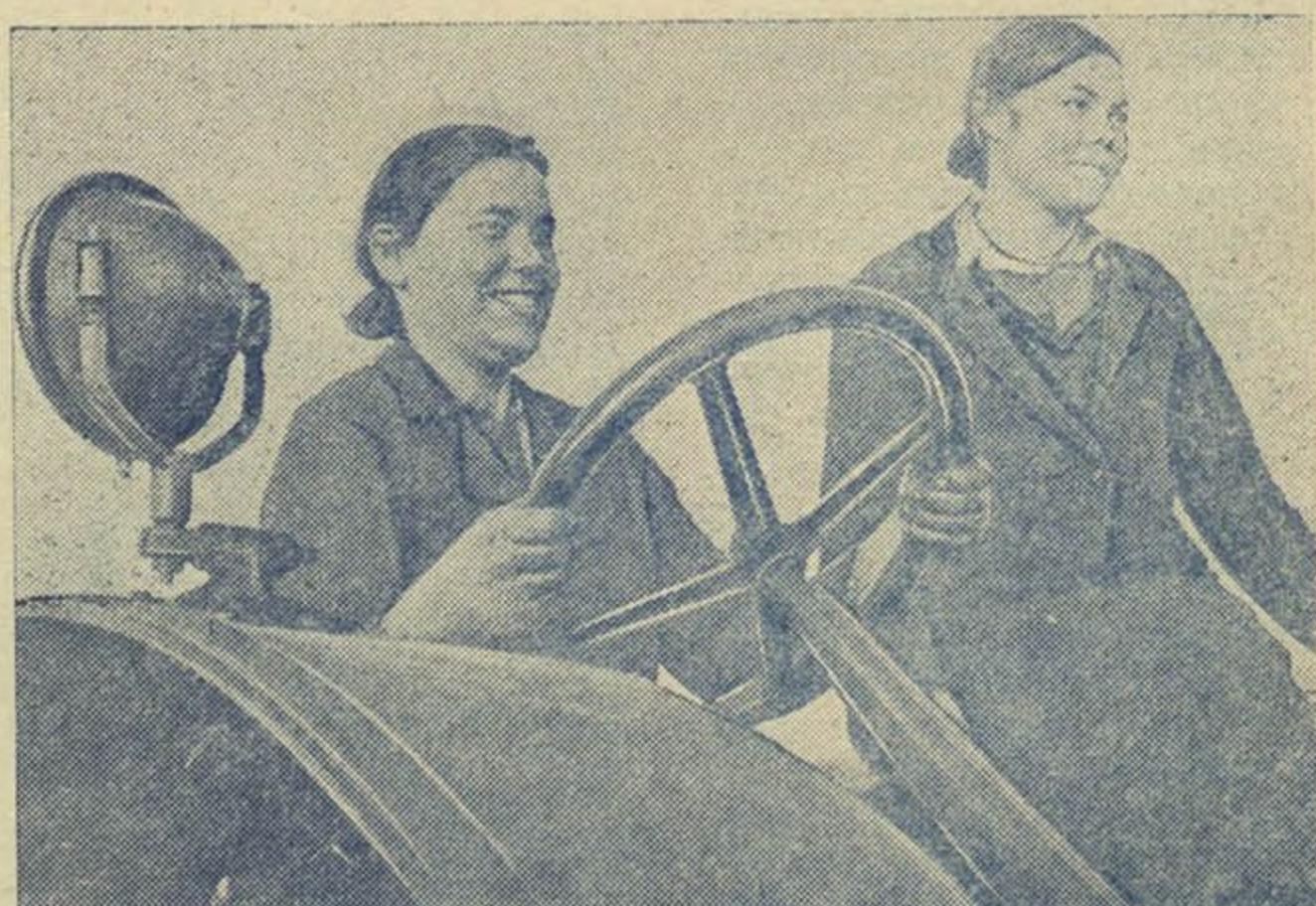
цэнтнераў ільновалакна і 9 цэнтнераў ільнонасення.

Узнагарода Ганны Кондзераўай выклікала новы вытворчы ўздым не толькі ў рабоце яе самой, але і ў рабоце ўсіх калгаснікаў. У сельгасарцелі арганізавана 43 стаханаўскіх звязы, з якіх 30 звеняў па ільну. Уся пасеўная плошча такім чынам размеркавана паміж стаханаўскімі звеннямі. Ільнаводныя звені абавязваюцца атрымаць з гектара па 12—14 цэнтнераў ільновалакна. Збожжа ў калгасе ў сярэднім мяркуюць атрымаць па 14 цэнтнераў, бульбы—150 цэнтнераў.

Звенявая-ордэнаноска Кондзераўа абавязваецца аказваць стаханаўскім звенням усямерную дапамогу ў практычнай рабоце. Яна аддаецца усе сілы, усе свае веды на карысць калгаснай гаспадаркі, зробіць усе магчымае, каб калгас, у якім яна працуе звенявай, быў адным з передовых не толькі ў раёне, але і ў рэспубліцы.

Калібераў.

Чавускі раён, калгас „Юны комунар”.

У адказ на пастанову ЦК ВЛКСМ і Наркамата земляробства аб падрыхтоўцы 100 тысяч трактарыстак, памочнік брыгадзіра трактарнай брыгады №11 Калинускай МТС (Вінніцкая вобласць) трактарыстка комсамолка М. П. Насук абавязалася аблучыць трактарнай справе звенявую калгаса імені Сталіна О. А. Дэмчука. На здымку: М. П. Насук (злева) і О. А. Дэмчук.
Фота Е. Копыта (Фотахроніка ТАСС)

I НЕ МАГЛО БЫЦЬ У СТАРЫ ЧАС“ (І. СТАЛІН)

ФЁКЛА ПЯТРОУНА ПІЛЬКІНА

Фёкла Пятоўна паглядзела ў акно. На ўсходзе ледзь пра-рэзаўся воблік дня. Светлая думкі кружыліся ў яе галаве. Здавалася на крыллях-бы заліцела туды, у Кремль, і ад душы выказала слова вялікай падзякі роднаму і блізкаму Іосіфу Біса-рыёнавічу Сталіну за ўзнагароду.

Ад нечаканага стуку ў дзве-ры Фёкла Пількіна ўздрыгнула. Потым па голасу пазнала ранняга госця — сямідзесяцігадовага Бобара Гаўрылу. Ён часта заходзіць да яе мужа—брыгадзіра калгаса.

— А сёння, Феклуша, я да-цябе прышоў,—паведаміў Гаў-рыла.—Хачу павіншаваць з ор-дэнам Леніна. Эх, каб з мяне го-дзікаў дваццаць хто-небудзь скі-нуў, пайшоў-бы і я на поле, пра-цаваў бы, як ты,—паціскаючы руку Фёкле, гаварыў дзед.

— А што там я? Працую як і ўсе,—адказала яна.—Але ўсе ў калгасе ведаюць, што Пількіна ўдастоілася такой высокай узнагароды за сваю выдатную стаханоўскую работу.

Гэта было не зусім даўно. Кал-гас «1 мая» адставаў па здачы ільновалакна. Амаль на апошнім месцы быў у сельсовеце. Пількіна прышла да старшыні калгаса і прапанавала апрацоўку ільна новым метадам і падрабязна рас-казала, як думае гэта зрабіць. Старшыня ўважліва выслушаў яе і паціскаючы руку сказаў:

— Малайчына Фёкла. Натрэ-плеш 30 кілограмаў у дзень—прэміруем...

Назаўтра тав. Пількіна падзя-лілася аб усім з калгасніцамі—ільнотрапальшчыцамі. Тыя адна-душна падтрымалі яе. У той-же дзень т. Пількіна натрапала 32 кі-лограмы. Другія жанчыны кри-ху адсталі ад яе—натрапалі па 20—30 кілограмаў. З кожным днём выпрацоўка павялічвалася. Фёкла Пятоўна пачала натрап-ваць па 75 кілограмаў у дзень. Пількіну Фёклу, як стаханаўку, якая рэкорднай і чэснай рабо-тай ламае ўстарэлыя нормы вы-працоўкі, калгас і сельсовет прэ-

міравалі грашыма. Райвыканком дапамог пабудаваць новую хату.

У мінулым годзе Пількіна са сваім звязном абавязалася атры-маць 15 цэнтнераў ільнонасенні

Ф. П. Пількіна.

Пятоўна ад слоў перайшла да справы. У звяне закіпела пад-рыхтоўка да сяўбы. Аблюбавалі ўчастак пахаці. Некалькі разоў перачысцілі насенне, загатовілі мінеральныя ўгнаенні. Лён па-селялі ў тэрмін па ўсіх правілах агратэхнікі. Але, калі паказаліся першыя ўсходы, прайшоў вялікі дождж. Пасля яго на глебе ўтварылася цёўдая корка. Праз яе не маглі прарэзвацца далейшыя ўсходы. Галоўкі ільну пачалі рас-ци ўніз. Фёкла Пятоўна сабрала звяно і пачала раіцца з імі, што рабіць. Рашилі дрыўлянымі граблямі разбіць корку на па-верхні ўчастак. Так і зрабілі. Лён пачаў хутка расці.

Напружаная і ўпартая праца дала станоўчыя вынікі. Замест 15 цэнтнераў ільнонасенні звяно т. Пількінай зняло з гектара 17,6 цэнтнераў.

Партыя, урад высока ацанілі адданую работу калгасніцы, звенявай і ўзнагародзілі яе ордэнам Леніна. Пыжкоў.

Мсціслаўскі раён.

ПРАЦА Ў НАС-СПРАВА ГОНАРУ

Я—ордэнаноска. Толькі дзя-куючы адданай і добрасумлен-най працы ўдастоілася такай выдатнай узнагароды партыі і ўрада. Ад душы выказаю словы вялікай удзячнасці тава-рышу Сталіну за клопаты аб совецкай жанчыне.

У калгасе я працую звенявай. У мінулым годзе дабілася атры-мання са свайго ўчастку 8 цэнт-нераў ільновалакна і 8 цэнтне-раў ільнонасенні з гектара. У нас ёсьць многа жанчын-стаха-навак, як тт. Мяснікова Саша, Мясніковы Анюты і Надзяя, Бохан, Сцепаніда, якія таксама дабіліся добрых паказыкаў у сваёй ра-боце.

У гэтым годзе я са сваім звяз-ном абавязваюся атрымаць на рэкордным участку з аднаго гектара 10 цэнтнераў ільнова-лакна і столькі-ж ільнонасенні. Пастараемся ўзятыя абавяза-

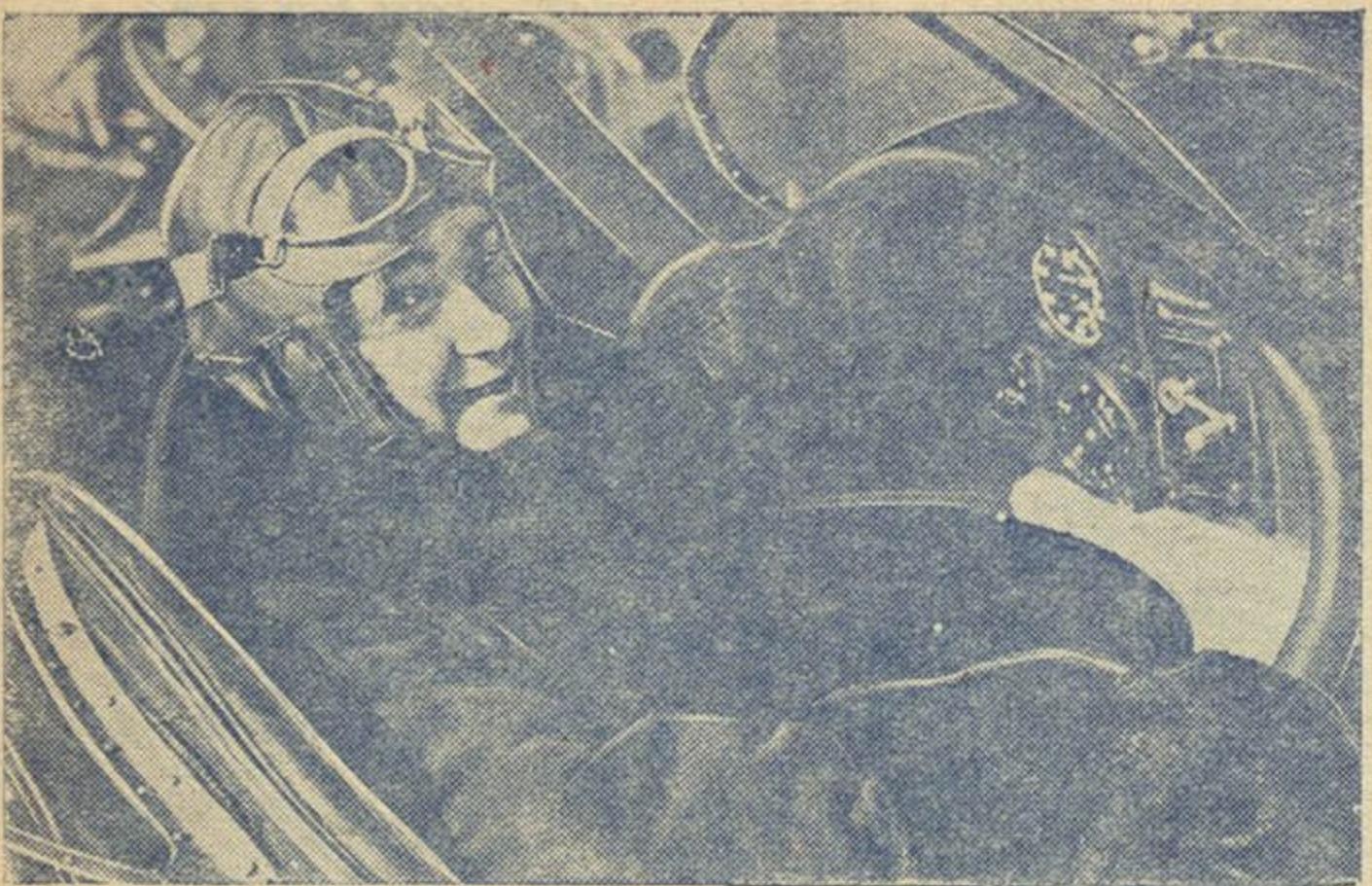
цельствы не толькі выканаць, але і перавыканаць.

Сцепаніда Мяснікова— звенявая калгаса «Новае жыццё», Чашніцкага раёна.

На здымку: Лабарантка Барковічская МТС, Дрысенскі раён, Віцебскай вобласці, комсамолка С. Ф. Савіцкая за ана-лізам глебы калгаса імені Леніна.

СОВЕЦКІЯ ЖАНЧЫНЫ ГАТОВЫ

1. На здымку зверху ўніз: лётчык—інструктор Іркуцкага аэраклуба Ліза Чыліканава арганізавала групу дзяўчат, якіх яна рыхтуе ў летчыцы. На здымку: т. Чыліканава ў кабіне самалёта.

Фото А. Чэрненка

2. На здымку: група хатніх гаспадынь—актыўістак абаронай работы ў г. Орши, якія маюць па два абаронных значка кожная. Злева направа (першы рад): Л. Н. Леўкіна, Л. І. Радзіцелева—інструктор на ППХА, А. Д. Агароднава, у другім радзе—М. М. Самойлава, Т. Кавалёва, А. І. Раева, Е. А. Рудзіна і Ю. С. Калугіна.

Фото З. Я. Хейфэца (Фотахроніка БЕЛТА)

3. Студэнткі інстытута Фізкультуры БССР на ваенна-тактычных занятках: злева направа: М. І. Варажэйкіна, Е. Г. Канчыц, В. С. Ладышэва.

Фото Салавейчыка

„Совецкая жанчына, у тым
Армii нараду з мужчынай ро-
лістычна Radzima развіала
кветкамі наших соціялістычн-
Яна стаіць за мір ва ўсім све-
працоўнага чалавечства.

Калі-ж класавыя ворагі ў-
разбойніцкія намеры і пасправую-
яны сустрэнуць побач з нашай
Арміяй усесакрушальную сілу ў-
совецкіх мацярэй, жонак і сяси-

баявася

Марозава—студэнтка Беларус-
кага інстытута фізкультуры—муж-
ная, вынослівая спартсменка, вялі-
кая любіцельніца кніг. З усіх кніг
яна аддае ўвагу тым, дзе апісваецца
будучая вайна, дзе смелы аў-
тар, ніколікі не фантазіруючы і не
пераўяляючы, дае сапраўдны
малюнак бязлітаснага разгрому во-
рага, калі ён адважыцца напасці
на нас.

Марозава рашыла, калі згусцяц-
ца суроўыя хмары вайны і абна-
глеўшы вораг нападзе на нашы
граніцы, яна зойме месца ў бая-
вых радах. Гэта рашэнне ня-
ўхільна. А раз так, то трэба рыхта-
вацца да баявой службы. Доўга
выбірала яна сабе ваеннью прафе-
сію. Усе яны не дрэнныя—усе
важныя і патрэбныя, але дзяў-
чыну чамусьці больш другой зброї
захапляў кулямёт, станкавы куля-
мёт «Максім».

На прапанове тав. Марозавай
і яшчэ некалькіх дзяўчат арганіза-
валі ў інстытуце кулямётны гур-
ток. На першыя заняткі гуртка
прышли: Марозава, Белен'ская,
Мінько, Ермаліцкая і інш.—усяго
13 чалавек. Калі дзяўчаты цесна
абкружылі прыгожы кулямёт, па-
стаўлены на стол, каб лепш разгле-
дзець яго, Марозава ўспомніла
Пецьку—ад'ютанта Чапаева, вясё-
лага Пецьку, які тлумачыў Анке
будаўніцтва кулямёта:

— А гэта шчочки...

Марозава запытала ў кірауніка:

— Скажыце, Пецька не жарту-
ваў? Шчочки сапраўды ёсьць у куля-
мёта?

— Ёсьць, а як-жа!—і кіраунік,

разабраўшы кулямёт
дзяўчатам.

Жывая лекція а-
кулямёце спадабалася
зацікавіла жывымі
багаццем фактаў і
насцю той вялікай ро-
і іграе станкавы кул-
ным бай.

Так пачалася вучо-
вечары былі заняты
рыяй.

— Чаму страле ку-
— На якім прынцы-
даван?

— Гісторыя танкава

— Як ім правільна

Аб гэтым расказаў
Дзяўчаты запісалі
запомніць тое, што
пра кулямёт. А поты
пытанні і ўжо з гэт-
даць, што кулямёт
зацікавіла, што вы
правільна. Будучыя с
сілі ім называць некалі
яны змаглі прачытаць
Зразумела такой літа
і інструктар ахвотна
таць яе. Ужо праз
па руках дзяўчат хад-
кніжачкі з ваенай б
расказвалі самы
рэчы аб кулямёце.

Інстытут набы-
кулямёт. Хутка пасл
першага гуртка і ся-
студэнтаў—хлапцоў
з'явілася не мала жа
станкавымі кулямётчи-

Дзяўчаты ўсё бол-
паспявалі у ваен-
Пройдзена саракагад-
тычная праграма. То-

ЗАДЗІМНІ ВІДПОВІДІ У АБАРАНЯЦЬ СВАЮ РАДЗІМУ

у тым ліку і жанчына Чырвонай
най робіць усё, каб наша Соцыя-
зывалася, мацнела і цвіла ўсімі
лістыхных перамог і дасягненняў.
Ім свеце, яна змагаецца за шчасце

рагі ўздумаюць ажыццявіць свае
прабуюць напасці на Савецкі Саюз,
з нашай непераможнай Чырвонай
сілу ў асобе наших жанчын, у асобе
х і сяцёр."

Варашылаў

— професія

кулямёт, паказаў іх
екцыя аб станкавым
дабалася студэнткам,
выымі параўнаннямі,
актаў і пераканаль-
лікай ролі, якую іграў
авы кулямёт у сучас-
ася вучоба. Першыя
заняты толькі тэо-

грали кулямёт?

і прынцыпе ён пабу-

и танкавага кулямёта?
правільна карыстацца?

рассказаў інструктар.

апісалі каб лепш
е, што чулі новага

А потым пасыпаліся
ко з гэтага было ві-
кулямётная справа

што выбар зроблен
удучыя стралкі папра-
ць некалькі кніг, якія-б
прачытаць у дапамогу.

кай літаратуры многа
ахвотна ўзяўся дас-
о праз некалькі дзён
учат хадзілі маленькія
аени бібліятэкі, якія
самы захапляючыя
ямёце.

набу свой вучэбны
тка пасля арганізації
тка і сярод астатніх
лапцоў і дзяўчат
мала жадаючых стаць
кулямётчыкамі.

у ёсё больш і больш
у ваеннай вучобе.

пракагадзінная тэарэ-
тама. Тоё, што раней

здавалася цяжкім і незразуме-
лым—цяпер быццам на далоні.
Зразумела, проста і даступна.

Пасля засваення тэорыі, дзяў-
чата выдатна засвоілі і матэрыяль-
ную частку,—умелі сабраць раза-
бранны на часткі кулямёт, маглі чыс-
ціць яго. Быў прызначан доўга-
чаканы дзень практычнай страль-
бы. Колькі радасці ён прынёс
дзяўчатаам! З стралковага клуба
кулямёт адвезлі на стрэльбішча
і дзяўчата паехалі туды. Хоць
гэта вучэбнае стрэльбішча і ўпе-
радзе знаходзіўся не жывы вораг,
а мішэнь, студэнткі цэліліся з та-
кой увагай і майстэрствам, быццам
ім прыходзілася рашаць баявую
задачу на фронце.

Рашылі яны гэту задачу на «вы-
датна». Марозава, Гінтоўт, Белен-
кая, Мінько і ўсе другія ўдзельні-
цы гуртка зблі мішэнь баявымі
кулямі. Здалі нормы і атрымалі
званне станкавых кулямётчыц.
І гэта-ж было ажыццёлена без
адрыву ад асноўнай вучобы
у вольны час.

Другая прафесія 13 студэнтак
інстытута фізкультуры—кулямёт-
ная справа. Добрая, патрэбная
прафесія. Цяпер дзяўчата ўдаска-
нальваюць яе.

Тысячы кулямётчыц растуць
з ліку студэнтак, работніц, хатніх
гаспадын. Іх выстрал будзе біць
ворага беспамылкова, у цэль. Не-
дарма-ж з такой стараннасцю і за-
хапленнем ідзе вучоба ў дзесят-
ках і сотнях жаночых кулямётных
гурткоў, створаных у самых роз-
ных кутках нашай радзімы.

Е. Садоўскі.

На здымку зверху ўніз:

1. Баявия падругі—жонкі камандна-палітычнага складу Н-скага пагранатрада (Заходняя граніца БССР) актыўна удзельнічаюць у гуртку па вывучэнню кулямёта.

На здымку злева направа: Н. В. Герасімава, Т. А. Полякова і П. А. Крышчэнко трэніруюцца па наводцы ручнога кулямёта

Фото Б. А. Вэрнера (Фотахроніка БЕЛТА)

2. Заняткі стралковага гуртка Магілёўскай швейнай фабрыкі імені Валадарскага

Фото Розэльмана (Фотахроніка БЕЛТА)

3. На здымку: студэнткі Вінніцкага будаўнічага тэхнікума С. І. Маркевіч (злева) і Н. М. Ляшчэнка, якія здалі нормы на варашылаўскую стралку другой ступені і варашылаўскую кулямётчыку, авалодваюць

мастацтвам ваджэння матыцыка.

Фото Е. Колыта (Фотахроніка ТАСС)

ДВАЦЦАЦІГАДОВАЯ

1919 год. Маладая совецкая рэспубліка рабіла першыя крокі па шляху да новага жыцця. У гэты цяжкі час, калі ўсюды яшчэ адчуваліся рэзультаты вайны—разруха, нястача, голад, на берагах Дзвіны, у памяшканні былога дваранскага сходу зарадзілася наша фабрыка імені Клары Цэткін.

Гэта была маленькая паўсаматужная майстэрня. Памятаеца, як каля 40 панчошніц, якіх доўгі час эксплаатавалі фабрыканты Орман і Ваксман, знеслі свае фангавыя машыны ў цеснае, вільготнае памяшканне і аб'ядналі сваю працу. Нам прышлося быць у ліку гэтых першых работніц. Сыравінай для наших машын з'яўлялася сырое прадзіва з фабрыкі «Дзвіна».

Праца была цяжкай. Не раз прыходзілася самім апальваць і ацяпляць памяшканне. Рэдка хто з моладзі фабрыкі ведае, што такое фангавая машына, якая цяжкая праца на ёй і якая нізкая прадукцыянасць. У 1919 годзе на фабрыцы налічвалася не больш 180 рабочых, якія далі за год 4860 дзюжын пар панчох.

Цяпер нашай фабрыцы дваццаць год. І нам, старым работнікам, асабліва добра вядомы яе велізарнейшы рост і пройдзены шлях. За дваццаць год з саматужнай майстэрні яна вырасла ў буйную фабрыку з амаль двухтысячным калектывам і наўежай тэхнікай.

У 1925 годзе на фабрыку ўпершыню завезлі панчошныя аўтаматы. Спачатку гэта былі экспартныя, а потым—зробленыя на ўласных прадпрыемствах краіны. У сучасны момант наша фабрыка мае самы магутны ва ўсім Саюзе цэх «МТ», які вырабляе ў дзень 10—12 тон палатна. Акрамя гэтага на фабрыцы ёсьць 160 вязальных аўтаматаў, якія даюць самую высокую прадукцыянасць працы,—7,3 мільёна пар наскоў у год.

З ростам фабрыкі раслі і яе людзі. Наша фабрыка падрыхтавала і дала кадры для новага гіганта трыкатажнай прамысловасці—фабрыкі «КІМ». Вось старая работніца т. Ханіна. Яна прыйшла шлях ад звычайнай работніцы да дырэктара фабрыкі. Цяпер Ханіна—дырэктар фабрыкі «Кім», яна—дэпутат Вярхоўнага Совета БССР. Начальнік матальнага цэха т. Рафельсон і начальнік панчошнага цэха т. Феліцыянт—вылучэнкі, былыя работніцы фабрыкі. Былі зусім непісьменнымі, а тут выраслі і зараз кіруюць вялікім калектывам рабочых.

За гэты час значна вырас і інжынерна-тэхнічны персанал. Адных толькі інжынераў і тэхнікаў на фабрыцы налічваеца каля 40 чалавек. Галоўны інжынер фабрыкі т. Плоткіна ў мінульм работніца. Два намеснікі начальнікаў цэхаў—інжынеры—таксама жанчыны.

Дваццацігадовы юбілей фабрыкі праходзіць у час, калі па ўсёй краіне адчуваеца велізарны ўздым у сувязі з шырокай

разгорнутым спаборніцтвам імені Трэцяй Сталінскай пяцігодкі. Калектыв фабрыкі, уступаючы ў трэцяе дзесяцігоддзе свайго існавання, будзе змагацца за яшчэ большае асваенне і пашырэнне асартыmenta прадукцыі, каб поўнасцю забяспечыць шырокія патрабаванні працоўных мас горада і вёскі.

Прыгожым стала наша жыццё! Праца стала справай гонару, доблесці і геройства для кожнага з нас. Нашы дзеці выхоўваюцца ў дзіцячых садах і яслях. На 200 дзяцей разлічаны фабрычныя яслі. Два дзіцячых сады поўнасцю ахопліваюць 300 дзяцей рабочых фабрыкі. На летні час мы маем для дзяцей дачы.

Пры фабрыцы ёсьць свой клуб і бібліятэка, свой вучэбны камбінат, у якім вучацца стаханаўкі і ўдарніцы фабрыкі і таксама ўся моладзь.

Гэтага радаснага і шчаслівага жыцця мы дабіліся дзякуючы совецкай уладзе, пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі і мудрага, любімага правадыра таварыша Сталіна. Мы дзякуюм Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна за нашу радасную працу, за цудоўнае жыццё.

Група старых работніц фабрыкі:
Феліцыянт, Цывян, Казанская,
Леў, Курыленка.

Віцебск, фабрыка
імені Клары Цэткін.

ДЕНЬ ЧАЛАЦЫ ПІОНЕРАЙ

Шчаслівае і радаснае дзяцінства нашых рэбят. Для іх пабудаваны новыя школы, санаторыі, палацы. Рознастойна і шкава праводзіць свой вольны час дзеци і ў Палацы піонераў і окцябрят гор. Менска.

На здымку: 1. Рукадзельны гуртак Палаца піонераў і окцябрят за работай. Кіраунік гуртка О. О. Васілеўская.

2. На занятках тэлеграфнага гуртка. Кіраунік гуртка Б. В. Сырапушчынскі тлумачыць совецкі тэлеграфны апарат "Трэмль". 3. Гуртак авіямадэлістаў. На пярэднім плане (злева) вучань 9 класа 50-й школы Всеволад Сполан рыхтуе скорасную мадэль. 4. У транспартнай залі Палаца піонераў і окцябрят. 5. На занятках стралковага гуртка. Кіраунік т. В. П. Зверэў. 6. Заалагічны гуртак. Кіраунік гуртка А. М. Касцёнак. Момант кармлення марскіх свінак.

Фота Я. Салавейчына

ЖАНЧЫНЫ КРАІНЫ СОЦЫЯЛІЗМА

На карысць радзімы

Мяне выхавала і вывучыла совецкая ўлада. Я скончыла Беларускі палітэхнічны інстытут на выдатна і атрымала дыплом першай ступені са званнем інжынера-хіміка.

Клопаты аб чалавеку, аб жанчыне-маці, аб дзіцяці, паставленая ў цэнтры ўвагі нашай партыяй, штурхнулі мяне прынесці свае веды хіміі на службу аховы здароўя. Пасля сканчэння інстытута я пайшла працаўца ў Беларускі дзяржаўны інстытут мікрабіялогіі і эпідэміялогіі. Якраз у той час Наркамат Аховы здароўя СССР паставіў задачу перад чатырма інстытутамі Советскага Саюза, у тым ліку перад Беларускім асвоіць вытворчасць плацэнтарнага экстракта—прэпарата, які мае велізарнае значэнне для прафілактыкі і лячэння некаторых дзіцячых захворванняў.

Прэпарат гэты вырабляўся толькі ў Амерыцы з дапамогай запатэнтаваных амерыканскай фірмай рэактываў. У нас, у Советскім Саюзе, былі спробы зрабіць плацэнтарны экстракт, але без імпартных рэактываў яны

да гэтага часу былі беспаспяховы.

Я разам з дырэкторам мікробіялагічнага інстытута, доктарам Рубінштэйнам І. С. і загадчыкам біяхімічнай лабараторыі хімікам М. Ш. Левіным працевала над гэтым пытаннем на працягу года. І цяпер намі, упершыню ў СССР, вытворчасць плацэнтарнага экстракта асвоена. Расправаваны намі метад атрымання гэтага прэпарата не патрабуе імпартнага абсталявання і рэактываў.

Прэпарат даследаван у клініках і апраўдаў сябе як добры сродак супроць коры, ветранкі, шкарлятыны і коклюша. У хуткім часе фабрыка прыступіць да масавага выпуску гэтага прэпарата. Вытворчасць плацэнтарнага экстракта прынясе вялікую карысць ахове здароўя і вялікую эканомію дзяржаўных сродкаў, бо вызваліць ад неабходнасці карыстацца дэфіцитнай і дорага каштуючай донараўскай крываю.

Нам створаны ўсе ўмовы для творчай і плённай работы. Я не спыняюся на дасягнутым, аддам усе сілы і веды на справу служэння соцыялістычнай радзіме.

С. М. Сосіна—інжынер-хімік.

Менск.

На каманднай работе

Нашу станцыю Княжыцы, жартуючы, правівалі «жаночай станцыяй». І сапраўды кіруюць ёю амаль адны жанчыны.

Па асноўных паказчыках работы наша станцыя з'яўляецца перадавой. За ўесь год маёй работы не было ні адной скаргі на дрэннае абслугоўванне пасажыраў. У студзені месяцы за добрую работу мінулага года я атрымала наркомаўскую прэмію—месячны аклад.

Ёсць у нас жанчыны—вылучэнкі. Так дарожны майстар Вера Якаўлева пачала свою работу на транспарце пущвой работніцай, потым была брыгадзі-

рам. Зараз тав. Якаўлева лічыцца ў ліку лепшых майстроў па Заходнім чыгунцы.

А. Д. Жулева—начальнік станцыі.

Ст. Княжыцы

Тав. Ніхневіч—старшая тэлеграфістка станцыі Віцебск, узнагароджаная ордэнам „Знак почета“.

БЯСПРАУЕ ЖАНЧЫН У КРАІНАХ КАПІТАЛІЗМА

У фашистскай Германіі, у фашистскай Італіі жанчыны выгнаны з універсітэтаў, з вышэйших навучальных устаноў, зняты з прафесарскіх кафедр, з грамадскіх і дзяржаўных пасад. Ім закрыт доступ да так званых інтэлігенцікіх прафесій. Чым жанчына некультурней—тым гэта лепш, разважаючы фашисты: тым больш паслухмянай і пакорлівай яна будзе.

Цяпер па ўсёй Італіі праходзіць масавае звольненне жанчын-служачых. Фашисты ўрад некалькі тыдняў назад выдаў закон, згодна якому ў кожным дзяржаўным ці прыватным прадпрыемстве, у кожнай установе на 9 мужчын павінна быць не больш 1 жанчыны.

* * *

1 студзеня гэтага года германскія фашисты зрабілі «новагодні падарунак» германскім дзяўчатам: яны ўнеслі дадатак у вядомы закон «Аб працоўнай павіннасці», распаўсюдзіўшы гэту павіннасць на больш шырокія катэгорыі жанчын. Па гэтаму закону, усе дзяўчаты ад 14 да 25 год, якія жадаюць паступіць на якую-б то ні было работу на прадпрыемства ці ўстанову, абавязаны ўперад адпрацеваць год у вёсцы. Гэта цяжкія палявыя і хатнія работы ў памешчыцкіх ці кулацкіх гаспадарках. Раеней працоўная павіннасць была абавязковая не для ўсіх катэгорый працуемых. Цяпер-ж, па новаму распартаджэнню, адбываюць яе абавязана ўся жаночая моладзь.

* * *

Ва ўсіх капиталістычных краінах жанчына атрымлівае за сваю працу намнога менш мужчыны. Вось яркі прыклад. Па датых, апублікаваных у 1937 годзе ў афіцыйным органе англійскага міністэрства працы, заработка плата работніц у Англіі складала ў параўнанні з платай мужчын у сярэднім 48,5 процентаў.

ЖАНЧЫНЫ КРАІНЫ СОЦЫЯЛІЗМА

ПАДЗЯКА РОДНАМУ СТАЛІНУ

Вось ужо тры годы, як я атрымліваю ад дзяржавы дапамогу па многасяменасці — дзве тысячи рублёў у год. У мяне сямёра дзяцей. Старшы

сын Міхаіл—намеснік начальніка пошты, дачка Вольга вучыцца ў Менску ў інстытуце народнай гаспадаркі, чацвёра—Іван, Сяргей, Кастусь і Аньюта навучаюцца ў школе, а сёмы Алёша—дома.

Цяжка мне было да пастановы ўрада аб дапамозе многасяменым. Усіх трэба апрануць, абуць, а на гэта патрэбны вялікія сродкі.

Зараз дзяржава мне дапамагае выхоўваць і забяспечваць

неабходным маіх дзяцей. Перад навучальным годам я ўсім купіла цёплую вопратку, панчохі, па дзве пары бацінак, кнігі, сшыткі і інш. Жывем мы добра, у светлай прасторнай хаце.

Вельмі часта мы з мужам думаем аб тым, што калі-б не совецкая ўлада, не комуністычная партыя мы ніколі-б не мелі такога жыцця.

Я кожную раніцу, кожны вечар з удзячнасцю ўспамінаю нашага любімага правадыра таварыша Сталіна, які так клапоціца аб нас, жанчынах, і аб наших дзецях.

Дзякую таварышу Сталіну за наша шчаслівае заможнае жыццё.

А. Давідовіч—калгас „Зара“
Менскі раён.

ДЭПУТАТ—СЛУГА НАРОДА

Калі мяне выбіралі дэпутатам Вярхоўнага Совета БССР мае выбаршчыкі далі мне наказ быць адданай сваёй справе, верным слугой народа, працаўца так, як вучыць нас таварыш Сталін. Я ім адказала коратка.

— Гэта-ж мой прамы абавязак. Абяцаю наказ выкананы і сваёй добрай работай апраўдаць тое велізарнае давер'е, якое аказаў вы мне.

У той час я працевала старшынёй калгаса «Чырвоны баец», Туркоўскага сельсовета. Ён доўгі час адставаў. Таму я задалася мэтай у чым-бы та ні стала, выбесці калгас з прарыва. Дабіцца таго, каб ён заняў першое месца не толькі у сельсовете, але і ў раёне. Прышлося многа пракацаўца, але мэты сваёй дабілася. І цяпер гэты калгас з'яўляецца большэвіцкім, з добрай працоўнай дысцыплінай, а калгаснікі заможнымі.

Я зараз вучуся ў сельскагаспадарчай школе ў Менску, але су-

вязі з калгасам і ўсімі выбаршчыкамі не парываю. Я звязана з імі цеснай перапіскай, а таксама часта выязджаю на месца. Вось і нядаўна прышлося выехаць па заяве выбаршчыка тав. Навіцкага. На ўсе заявы і скаргі выбаршчыкаў я рэагую своечасова.

Я часта думаю ёб тым, якімі велізарнымі правамі карыстаецца жанчына ў краіне Советаў. Як многа нам давяраюць, як клапоціца аб нас уся краіна. Толькі пры совецкай уладзе, пад кірауніцтвам партыі большэвікоў і асабістая таварыша Сталіна я дасягнула таго, што вось з'яўляюся дзяржаўным дзеячом. У мінулым сялянка-батрачка. Нашу сям'ю ведалі ў вёсцы, як бедную, непісьменную. А совецкая ўлада выхавала нас, дала нам новае шчаслівае жыццё.

Ульяна Іванаўна Прахарэнка — дэпутат Вярхоўнага Совета БССР.

Менск.

БЯСПРАЎЕ ЖАНЧЫН У КРАІНАХ КАПІТАЛІЗМА

Няма ні адной капіталістычнай краіны, дзе жанчына была-б поўнапраўным членам грамадства, дзе яна мела-б, як у СССР, поўныя палітычныя права і роўнае з мужчынай права на працу, дзе яна атрымлівала-б роўную плату за роўную работу, дзе закон абараняў-быле права жонкі і маци.

Усім вядома, што жанчыны Францыі, адной з культурных краін свету, ужо многа год беспаспяхова дабіваюцца выбарчых правоў. Іменна ў Францыі да гэтага часу захоўваюць сілу варварскія законы, якія вызываюць ад крымінальнай адказнасці мужа, забіўшага жонку «за зраду», не дазваляючыя жанчыне без дозволу мужа займацца самастойнай працай, мець прафесію, паступаць на работу.

Аб тым, як мала клапоціца буржуазная дзяржава, нават у так званых дэмакратычных краінах, аб ахове мацярынства і дзяцінства, вельмі ярка гаворыць статыстыка Злучаных штатаў Амерыкі. У гэтай багацейшай капіталістычнай краіне гіне штогод пры родах 150 тысяч мацярэй і дзяцей. 40 процентаў жанчын, памершых ад родаў у гарадах (а ў вёсцы 60 процентаў), да родаў ні разу не праходзілі медычнага агляду.

Фашискія каты забіваюць лепшых дачок германскага народа, якія змагаюцца за вызваленне Германіі. Лізель Герман, якая правяла 2 з паловай годы ў фашискай турме, была 20 чэрвеня 1938 г. пакарана смерцю фашискімі катамі.

Для працоўнай жанчыны капіталізм і асабліва фашызм—гэта значыць нястача, бяспраўе, галоднае існаванне, бязрадаснае мацярынства, прыгнёт і рабства. Усё больш шырокія масы жанчын у капіталістычных краінах пранікаюцца сазнаннем того, што шлях да вызвалення, да разняволення, да радаснага, шчаслівага жыцця—у барацьбе супроты фашызма.

КІТАЙСКАЯ ВЁСКА

Расказ Эмі Сяо

Байцы 8-й Народнай рэволюцыйнай армii рассыпаліся па вёсках.

Яны прабіраліся звілістымі сцежкамі з узгорка на ўзгорак. Часта прыходзілася перамагаць адлегласць у пятнаццаць-дваццаць кілометраў, каб знайсці вёсачку ў чатыры-пяць двароў. Вёска ў трыццаць-сорак двароў ля падножжа гары—гэта вялікі населены пункт.

Байцоў сустракалі толькі халодны горны вечер, жоўтыя лісты, якія ападалі, і брэх галодных сабак.

Баец Фан Тін і актрыса Лу Сю ішлі разам. Яны заглядалі ў кожны двор. Усё замкнёна. Цішыня. Бязлюддзе. Шаraphающа куры, якія капаюцца ў гнай.

У самым канцы вёскі, за высокімі ёлкамі, яны ўбачылі хаціну з саламяным дахам. Унутры знаходзілася старая.

— Бабуля, куды пайшли ваны?— запытаў Фан Тін.— Не бойцеся, мы свае.

Ён гаварыў на чыстым хунаньскім дыялекце. Але старая нібы нічога не чула. Згорбіўшыся, яна сядзела ў цёмным кутку, спіной да глінянай сцяны. Нечасаная сівия валасы закрывалі яе зморшчаны твар. Нарэшце, яна выцягнула шыю, павольна перавяла позірк мутных шэрых вачэй на ўвайшоўшых. На вачах паказаліся слёзы. З цяжкасцю выгаварваючы слова, яна стала ўмаліць:

— Пан, злітуйцесь. Дома толькі я адна. Нізка кланяюся я вам—злітуйцесь...

Фан Тін і Лу Сю спачатку зблізіліся.

— Не бойся, мы не збіаем людзей і не рабуем. Мы прышлі, каб паклапаціца аб вас.

Чыстай бейпінскай гаворкі Лу Сю старая як быццам таксама не разумела. Яна перавяла погляд на Фан Тіна. Яго твар не быў грубым і зверскім. Старая паднялася. Падыходзячы да дзвярэй, дзе было святлей, яна стала ўважліва ўглядзіцца ў незнаёмых.

— Мы свае, не бойцеся,— ласкова гаварыў Фан Тін.— Мы з 8-й Народнай армii.

Спалох старой прайшоў. Яна стала добра разумець і хунаньскую і бейпінскую гаворку.

— Так, так, ведаю, вы добрая армія. Вы чырвоныя, ведаю, ведаю...

Старая расказала, якія чищасці давялося перанесці вёсцы і як нарэшце ўсё насельніцтва пакінула свае дамы і двары. Мармычучы нешта, яна паставіла гатаўца ваду. Потым нечакана заявіла, што тут ёсьць яшчэ стары.

Хутка яна прывяла старога чалавека з белай барадой, які хаваўся за домікам у галяні.

Фан Тін і Лу Сю падмяталі падлогу, выціралі пыл са стала. Гаспадары хацелі зрабіць ўсё самі, але госці не згадзіліся.

— Мы прывыклі працаваць і не жадаєм, каб другія служылі нам.

Патроху старая разгаварыліся, пачалі жартаваць. Сталі распытваць аб цэнах на рыс, на соль. Яны ні за вошта не хацелі браць гроши за начлег і харчы. Фан Тін пайшоў па воду. Лу Сю падкладвала ў агонь трысцё і мыла гародніну.

Вечарэла. Старая шапнула штосьці на вуха старому. Потым яна павярнулася да Лу Сю і зблізілася заявіла, што ў яе ёсьць яшчэ сын, нявестка, дачка і сямігадовы ўнук, якія хаваюцца за ўзгоркам. Яна хоча паклікаць іх дадому.

— Ідзі хутчэй,— падгандзіла яе Лу Сю,— пакліч іх, ці-ж можна зараз быць у гарах, у такі холад! Што-ж ты раней не сказала?

Прайшло не больш пойгадзіны. Старая вярнулася ў суправаджэнні маладых мужа і жонкі. За іх спінамі хаваліся дзяўчынка і хлопчык. Спачатку маладыя сароміліся, але хутка яны адчулы сябе вольна.

Пасля вячэры Фан Тін пайшоў па вёсцы. Ужо ў сямі-васьмі дварах з'явіліся партызаны. Та-

варышы Фан Тіна па атраду размясціліся ў хацінах, добра сустрэтыя іх гаспадарамі.

Калі Фан Тін вярнуўся, мала-дая жанчына паліла кан (цэглавую ляжанку). Лу Сю разам з усімі членамі сям'і сядзела на кане. Лу Сю расказвала дзяўчынцы аб самалётах і гарматах. Прышла чарга Фан Тіна расказваць. Усе чакаючы павярнуліся да яго. Фан Тін успомніў усё, што ведаў аб подвігах партызан, аб іх спрытнасці і мужнасці, аб tym, як яны ў правінцыях Цзянсі і Хунань у адну ноч умудраліся праходзіць па сто кілометраў. Пяцьсот партызан разబілі цэлую дывізію праціўніка і ўзялі жывым камандзіра дывізіі. Баец Фан Тін расказаў, як яны захапілі бронемашыны.

У вакно зазірнуў месяц. Сталі ўкладвацца спаць. Лу Сю паведаміла, што заўтра ў вёсцы будзе спектакль.

Як толькі развіднела, старая нахілілася над ложкам Лу Сю.

— Спіце, спіце. Я толькі хацела сказаць, што пайду кілакаў людзей,—за ўзгоркамі схавалася яшчэ многа народу. Яны баяцца вярнуцца дадому. Я ім растлумачу, хто вы.

Сонца залаціла верхавінкі ўзгоркаў. Старая з унукам адправіліся ў горы.

На здымку: Кітайская дзяўчына перад адпраўкай на фронт (правінцыя Гуансі).
Фото Р. Кармен (Фотахронік ТАСС).

К снеданню яны вярнуліся. З імі прышло сямнаццаць старых і дзяцей. Па дарозе старая ўсё расказвала ім аб сваіх гасцях.

Завязалася цёплая гутарка. Але вось наступіла цішыня. Лу Сю зацягнула песню:

Спасем, спасем Китай!
Вместе пойдем вперед!..

Жанчыны і дзеци падхапілі песню. Галасы гучэлі ўразнабой, усім здалося гэта смешным, і раздаўся дружны смех.

Пасля снедання Фан Тін і Лу Сю павялі з сабой чалавек дваццаць за вёску. Ужо былі пабудованы тэатральныя падмосткі, абцягнутыя грубай тканінай. З ближэйшых вёсак пацягнуліся да тэатра сяляне, да якіх паспела дайсці чутка аб тэатры.

Прадстаўленне пачалося. Гледачы забылі аб усім, захопленыя п'есай. Яны шумна выказвалі сваё захапленне байцам Народнай арміі, пасылалі праклёны ворагам. Калі на сцэне японскія салдаты збівалі старога-кітайца, адна старая, якая стаяла каля Лу Сю і Фан Тіна, уголас разрыдалася.

Апусцілася заслона. Раздаліся крыкі:

— Прэч японскі імперыялізм!
— Увесь кітайскі народ, узбройвайся!
— Выганім японскіх бандытаў з Кітая!

Увечары праграма прадстаўлення была яшчэ рознастайней. П'есы змяняліся танцамі і спевамі. Прыйшли сяляне з вёсак, раскінутых у пяці-шасці кілометрах. Тэатр напоўніўся народам. Са сцэны прачыталі пастанову аб прывілегіраваным становішчы байцоў, якія змагаюцца на фронтах супроць японскай інтэрвенцыі; расказалі, як арганізаваць атрад самаабароны. Каля паўсотні чалавек заявілі, што яны хочуць уступіць у атрад. Кожны атрымаў нагрудны значок з белай тканіны са словамі «Атрад самаабароны». Новабранцы прыступілі да выканання сваіх абавязкаў, дапамагаючы падтрымліваць парадак у «залі» тэатра.

* * *

Атрады самаабароны расставілі свае пасты па вёсках, на скрыжаваннях дарог.

Яны прымалі раненых байцоў, стараліся ўздзейнічаць на недысцыплінаваных салдатах, на тых, хто ўхіліўся ад нясення ваеннай службы.

Уначы байцы атрада самаабароны раіліся аб зборы сродкаў і харчоў для войск. Вырашана было правесці раскладку падворна, працягніцяльна прыбыткам. Стараста павінен быў унесці больш за ўсіх. Вялікая доля прыходзілася і на пяць самых вялікіх двароў. Стараста і гаспадары гэтых двароў прабавалі супярэчыць супроць такой раскладкі. Разгарэлася спрэчка паміж членамі атрада самаабароны:

— Стараста у нас першы ба-
гач,—пачуліся галасы.

— Ён абавязан даць не менш
15 лань бульбы...

На наступны дзень на токах ля
дарогі сяляне выстраіліся ў ша-

рэнгі. Сказаўшы невялікую пра-
мову, начальнік прыступіў да
навучання атрада маршыроўцы.
Кожны з гонарамі ёсць сваю
стрэльбу. У многіх былі вялікія
нажы і пікі.

Наспех вышыты сцяг атрада
самаабароны развяваўся па
ветру.

Такія сцягі развяваюцца ва
ўсіх вёсках, ва ўсіх раёнах, ва
ўсіх паветах Паўночназаходніага
краю.

Ажылі вёскі і гарады. Сяляне,
як і раней, працуяць на паліях.
На дарогах снуюць людзі.

Кітайскі народ узбройваецца,
каб перамагчы ворага.

(«Інтернацыональны маяк»).

Японскія захопнікі прадаўжаюць варварскую бамбардыроўку мірных кітайскіх гарадоў і паселішчаў.

На здымку: Жыхары адной з кітайскіх вёсак выратоўваюцца ад паветранай бамбардыроўкі японскай авіяцыі.

Фота Р. Кармен (Фотафоніка ТАСС).

НАМ ПІШУЦЬ ЎДЗЕЛЬНІЧАЕМ У ГРАМАДСКІМ ЖЫЦІ

Мы, жанчыны 10-й дыстанцыі пущі Заходній чыгункі, прымаем актыўны ўдзел у грамадскім жыцці краіны. Узялі на сябе абавязацельства адзін раз у дэкаду правяраць па вузлавых акалодках (якіх у нас на вузле 6) як праводзіца ў жыццё пастанова Соўнаркома ССР, ЦК ВКП(б) і ВЦСПС аб упрадкаўні працоўнай дысцыпліны. Мы цікавімся тым ці няма спазнення на работу, як ушчыльнен і загружан рабочы дзень рабочых і камандзіраў.

Калі раней на першым і чацвёртым акалодках бывалі спазненні, то зараз яны ліквідаваны. У гэтай работе прымамоць актыўны ўдзел хатнія гаспадыні А. П. Багданава — дэпутат горсовета, А. Л. Фёдарава, Сцёжкіна, Дзэмідава, Гранкіна, Якімава і другія.

Актыўісткі абыходзяць кватэры рабочых і растлумачваюць хатнім гаспадыням, якую вялікую ролю адыгрываюць жонкі рабочых у справе падняцца дысцыпліны, якое вялікае значэнне мае арганізацыя хатняга адпачынку—своечасова прыгатаваны абед, снеданне і т. д.

Вялікую работу актыўісткі праводзяць і ў інтэрнатах пучейскіх рабочых, і ў чырвоных кутках. У першым і другім барах жанчыны праводзяць чытку мастацкай літаратуры. Для інтэрнатаў жанчыны пашылі 200 камплектаў пасцельнай блязны.

К жэнсовету 10 дыстанцыі прымамоць дзіцячы сад. Яго работа знаходзіцца пад нашым пастаянным наглядам. Актыўісткі Фёдарава, Лепліна і Шаталава бываюць там амаль штодзённа. Правяраюць якасць абедаў, захаванне прадуктаў, дапамагаюць у пашыўцы неабходнай блязны.

Сярод нашага актыва, які налічвае каля 20 жанчын—хатніх гаспадынь праводзіца палітычная і абаронная работа. Мы вывучаєм гісторыю ВКП(б). Прыступілі таксама да вывучэння матэрыялаў XVIII з'езда ВКП(б). Усе актыўісткі з'яўляюцца членамі МОПР'а і Асоавіхіма.

Рашэнні XVIII з'езда ВКП(б) натхняюць наших жанчын на яшчэ лепшую і адданейшую работу на карысць нашай радзімы.

А. Быдзан—старшыня жэнсовета 10 дыстанцыі пущі, станцыі Віцебск.

ВЫВУЧАЮЦЬ МАТЭРЫЯЛЫ XVIII З'ЕЗДА

Баявыя падругі, жонкі камандзіраў Н-скай часці, якой камандуе тав. Кніга, з вялікай увагай і захапленнем вывучаюць гістарычны даклад правадыра наўроваў таварыша Сталіна. Пасля вывучэння даклада Іосіфа Бісарыёнавіча Сталіна і другіх матэрыялаў XVIII з'езда партыі, сярод жонак камандзіраў і палітработнікаў значна ўзнялася актыўнасць.

Баявыя падругі разам з сваімі мужамі авалодваюць ваенай справай, рыхтуюцца стаць значкісткамі ГСА, СПХА, варашилаўскімі, стралкамі, варашилаўскімі коннікамі. Яны актыўна ўдзельнічаюць ва ўсіх праводзімых мерапрыемствах у часці. У го-

нар XVIII з'езда партыі праведзен ваенізаваны паход у процівагазах.

У многіх жонак камандзіраў ужо зараз ёсць абаронныя значкі. Вось, напрыклад, тт. Рабіновіч, Кандрашова, Неўзорава, Хімакова і многія другія з'яўляюцца значкісткамі. Жонкі таксама актыўна наведваюць гурток і вывучаюць аўтасправу.

У будучай вайне жонкі баявых камандзіраў не адстануць ад сваіх мужоў. Яны разам з імі будуць біць ворага на той тэрыторыі, з якой ён пасуне сваё свіное рыла ў наш совецкі агарод.

Куцаеў—младшы камандзір.

БЫЦЬ ЗАЎСЁДЫ ГАТОВЫМІ

Я—глуханяная. Аднак гэты фізічны недахоп не перашкаджае мне прымамоць актыўны ўдзел у грамадскім жыцці. У часе выбарчай кампаніі ў Вярхоўны Совет ССР і ў Вярхоўны Совет БССР я пашыла фіранкі для кабін і дапамагала ўпрыгожваць памяшканне выбарчага ўчастка.

Многа ўвагі ўдзяляю вывучэнню вайсковай справы. Займаюся пры домакіраўніцтве ў абаронным гуртку. Вывучаю вінтоўку і процівагаз. Ужо не адзін раз ўдзельнічала ў паходах у процівагазе разам з хатнімі гаспадынямі Варашылаўскага раёна.

У часе грамадзянскай вайны я, не гледзячы на свой фізічны недахоп, працавала ў ваенным шпіталі. Заклікаю ўсіх хатніх гаспадынь вывучаць вайсковую справу, каб у любы момант быць гатовымі стаць на абарону сваёй радзімы.

Соня Заусцінская—хатнія гаспадыня.

Менск.

ВЫХАВАНКІ КОМСАМОЛА

У ліпені мінулага года была створана пярвічная комсамольская арганізацыя ў нашым калгасе. Першай у рады комсамола ўступіла я. За мной—яшчэ пяць чалавек з перадавой калгаснай моладзі. Мяне абраўся сакратаром.

Зараз у арганізацыі 13 чалавек. Наладзілі палітвыхаваўчую работу. 13 чалавек з калгаснай моладзі здалі нормы на значок проціважімічнай і паветранай абароны. Арганізавана ячэйка Асоавіхіма. Усе нашы комсамольцы — актыўныя ўдзельнікі драматычнага гуртка. Гуртком паставлены п'есы «Бабье засилье», «Сваты», «Вясёлая тройка» і рад іншых.

Існуе харавы гурток, якім кіруе комсамолка Казлова Александра. Хорам вывучаны песні: «Если завтра война», «Па ваеннай дарозе», «Веселые ребята», «Песня о родине» і іншыя, якія часта выконваюцца на калгаснай сцэне.

Домна Бондарова.

Лёзнянскі раён, калгас «Авангард».

Парайды на КулінаРы

Рулет бісквітны

На 5 порцый.

Мукі пшанічной 100 грамаў, яечак 5 штук, цукру 100 грамаў, варэння ці джэму 150 грамаў, ваніліну $\frac{1}{2}$ парашка.

Жаўткі аддзяляюць ад бялкоў. У жаўткі дабаўляюць цукар і ванілін і сціраюць іх. Бялкі збіваюць у густую пену. У жаўткі ўсыпаюць муку, добра размешваюць, дабаўляюць узбітый бялкі, асцярожна размешваюць (каб бялкі не апалі). Атрыманае цеста перакладаюць на ліст ці процівен, на якім падаслана злёгку змазаная маслам папера, цеста выраўноўваюць тонкім слоем, прыблізна ў 0,5 сантиметра і ставяць на 12—15 мінут у духавую шафу для выпякання.

Гатовы бісквіт знімаюць з ліста і паперы, змазваюць варэннем, хутка скручваюць у рулет, астуджаюць і наразаюць на порцы.

Блінчики з варэннем на 5 порцый

Мукі 200 грамаў, малака 300 грамаў, яечак 2 шт., цукру 50 грамаў, масла 75 грамаў, варэння 250 грамаў, ваніліну $\frac{1}{2}$ парашка.

У каструлі разбіваюць яечакі, дабаўляюць 150 грамаў малака, цукар, соль, муку, размешваюць

і ўліваюць астатнія 150 грамаў малака. Патэльню падаграваюць і змазваюць маслам. На гарачую патэльню выліваюць цеста тонкім слоем і выпякаюць. Калі блінчики выпечаны, іх складаюць у чаўбёра і абсмажваюць на масле з абодвух бакоў, потым перакладаюць на блюда і кладуць зверху варэнне.

Баба ромавая

5 грамаў свежых дражджей расціраюць з 2 чайнімі лыжкамі цукровага пяски, уліваюць стакан цёплага малака, кладуць калі 500 грамаў пшанічной мукі і замешваюць цеста. Цеста ставяць у цёплае месца і калі яно дастаткова узімечца, яго выбіваюць лапатачкай, сыплюць палову чайнай лыжкі солі, 12 цэльных яечак, дадаюць адну трэць стакана цукровага пяски і 200 грамаў тапленага масла. Мешаніну добра выбіваюць і калі ёсьць кладуць цэдрю з аднаго лімона, накрываюць і зноў даюць узімечца ў цёплым месца. Калі цеста узімечца, яго зноў выбіваюць і наліваюць у формы, абкладаюць паперай, якая змазана слівачным маслам.

Калі баба спячэцца, яе вымажуць з формы і тады ablіvaюць цукровым сірапам, змешаным з віном ці ромам.

Рацыянальнае мыцё бялізны

Бялізу замочваюць халоднай

ці ледзь цёплай вадой і намыльваюць. Замочку бялізны праводзяць на працягу 12 гадзін. Каляровую бялізу разам з белай замочваць нельга. Пасля замочки падрыхтоўваюць шчолак. На вядро вады бяруць палову стакана сціральнай соды, палову стакана дэнатурата і чвэрць кавалка нарэзанага дробна мыла.

Выварываць бялізу трэба адну гадзіну, лічачы з момента пачатка кіпення вады. Пасля кіпчэння бялізу добра палошчуць. Пры незаношанай бялізе—дасцірваць рукамі не прыходзіцца. Заношаную бялізу злёгку сці-

раюць уручную.

Пажаўцеўшую і якая цяжка адмываецца бялізу адбеліваюць жавелевай вадой. Яе падрыхтоўваюць наступным чынам: у літровую бутэльку насыпаюць пяць поўных сталовых лыжак жавелю і заліваюць бутэлькай халоднай вады. Час-ад-часу сумесь узбоўтваюць. Праз некалькі гадзін сумесь працэджваюць.

Для адбелкі ўжываюць атрыманую вадкасць, пры чым яе разбаўляюць дзесяцікратнай колькасцю халоднай вады. Адбелку праводзяць за 10—15 мінут. Пасля чаго бялізу добра палошчуць. Для ачышчэння ад сля-

Смажаны гусь ці ўтка

З ачышчанай птушкі вымаюць унутранасці наступным чынам: задні праход адразаюць вострым ножом, і аддзяляюць унутранасці ад мяса, асцярожна вымаюць пячонку, каб не расціснуць жоўць. Страунік, пячонку і ўнутраны тлушч наразаюць на дробныя кавалачкі. Шью абразаюць калі галавы. Унутранасць птушкі націраюць соллю. Утку начыняюць дробнай зваранай бульбай, дробнымі, не ачышчанымі яблыкамі з ізюмам.

Гуся начыняюць кіслай адцінутай капустай і яблыкамі, а таксама парубленай пячонкай і страунікам. Кладуць птушку на процівен, заліваюць стаканам кіпятку, соляць, кладуць трохі кароўега масла і смажаць. Калі адзін бок уткі пачыранае, яе пераварочваюць і працягваюць смажыць, покуль яна не стане мяккай. У канцы смажэння агонь павялічваюць, каб скура стала ружовай.

Трэба ўвесы час сачыць, каб у часе смажэння было дастаткова падлівы, якую падліваюць пры падачы на стол.

Бульбу з птушкай можна смажыць асобна. Калі птушка напалову гатова, на процівен накладаюць буйна нарэзаную бульбу і працягваюць тушиць разам.

доў жавеля да прамыўнай вады дадаюць трохі гіпасульфіта ці фатаграфічнага фіксажа. Гэтая прадметы можна купіць у любым фото-магазіне за 30—40 копеек.

Памытую па гэтаму спосабу бялізу, злёгку падсініваюць ультрамарынавай сінькай. Розныя сурагаты ўжываюць не рекамендуецца, бо яны часта псујуць бялізу.

Розныя плямы і зацёкі на бялізе можна ўдаліць апсанай вышэй жавелевай вадой.

Каляровыя рэчы адбеліваць жавелем нельга.

Макавер.

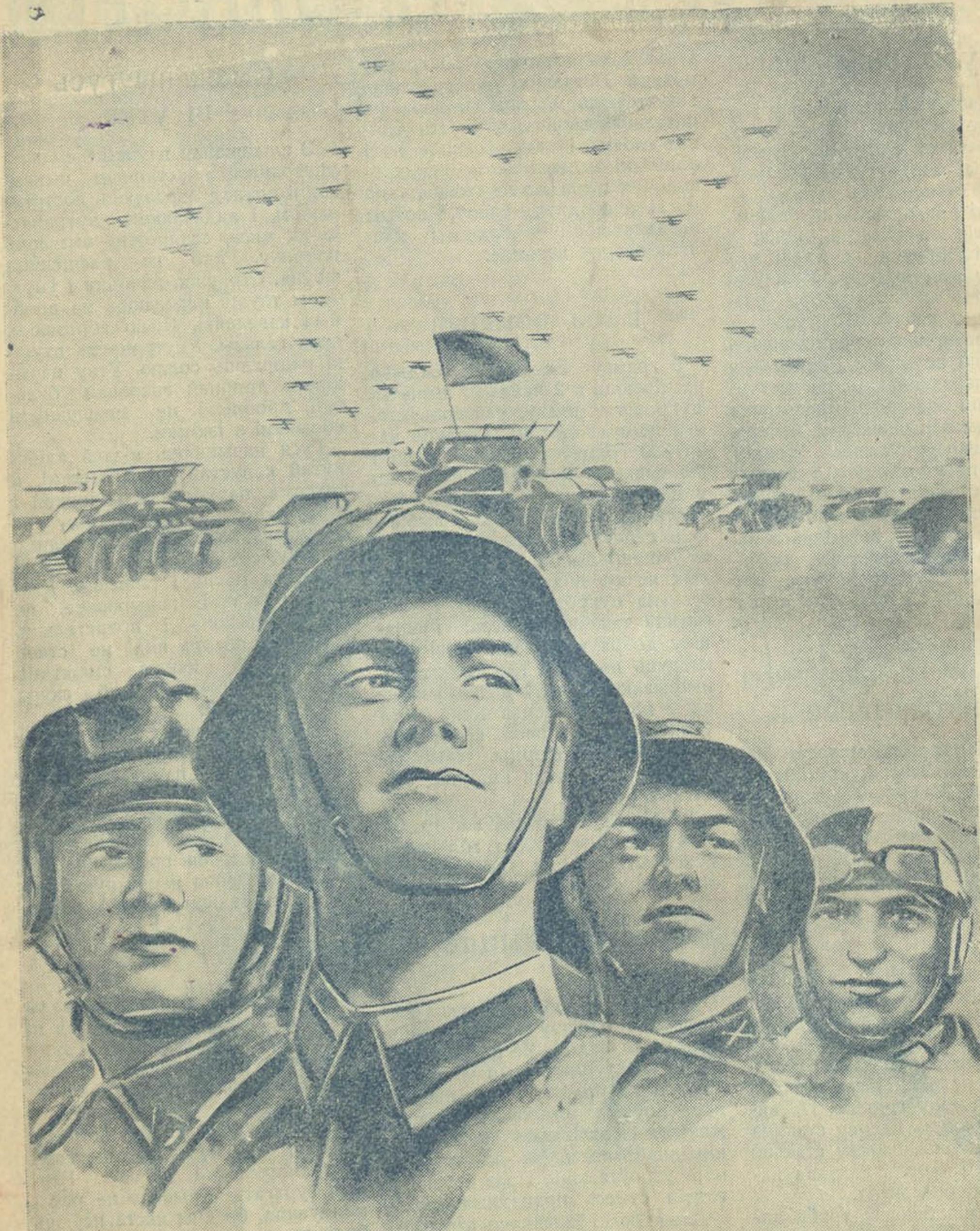
Адказны рэдактар Г. В. КАГАН

ЦАНА 20 кап.

На гатага иимони баландана тафшана

ЦАНА 20 кап.

047

Воинская служба в Рабоче-Крестьянской Красной Армии
представляет почетную обязанность граждан СССР.

A.2 РКМ

62663

Июнь 1963 г.